Lietas Nr. C19072315
Lietas arhīva Nr. CA-0386-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2016.gada 2.septembrī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese B.Ķeire
tiesneši A.Klaiše un L.Vēbere
ar sekretāri S.Brūkli

izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" apelācijas sūdzību par Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.maija spriedumu

Tiesas sēdē tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a :

sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk Prasītājs) cēlis prasību Kuldīgas rajona tiesā pret /pers. E/ (turpmāk Atbildētāja), lūdzot piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam dzīvojamās mājas pārvaldīšanas, apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu maksājumu parādu EUR 6158,06, valsts nodevu EUR 481,06 nomaksātos tiesas izdevumus EUR 4,70, pavisam kopā EUR 6643,82. Lūdzis noteikt Prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no nesamaksātās parāda pamatsummas.

Prasība pamatota uz Civillikuma (turpmāk CL) 863., 1071.pantu, Dzīvokļu īpašuma likuma 8. un 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" un 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu".

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 2.maija Aizmugurisku spriedumu prasība noraidīta.

No Prasītāja par labu valstij piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70; noteikts desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Atmaksāta Prasītājam no valsts budžeta līdzekļiem pārmaksātā valsts nodeva EUR 286,51 apmērā.

Tiesa konstatējusi, ka no parāda aprēķina (lietas 45. – 47.lapa) redzams, ka Prasītājs par Atbildētājai sniegtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, (turpmāk Strīdus īpašums) lietošanu, ir aprēķinājis pamatparādu par laika periodu no 2005.gada 30.augusta līdz 2009.gada 27.novembrim EUR 6158,06 apmērā.

Tiesa secinājusi, ka prasība iesniegta tikai 2015.gada 28.oktobrī, t.i., vairāk nekā piecus gadus pēc tam, kad iestājās Prasītāja tiesība prasīt saistības izpildi.

Tiesa atzinusi, ka no šajā gadījumā uz pušu strīdus saistību kā *lex specialis* piemērojams Komerclikums (turpmāk KL), jo pušu saistība KL D daļas 388.panta izpratnē, ir vienpusējs komercdarījums, kurā attiecībā pret Prasītāju kā komersantu ir piemērojams KL noteiktais regulējums, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījuma dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Saskaņā ar KL D daļas 406.pantu no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Ņemot vērā noskaidroto, tiesa atzinusi, ka prasījuma par ar dzīvokļa lietošanu saistīto pakalpojumu apmaksu, noilguma termiņš sāka tecēt no 2009.gada 28.novembra, līdz ar to tiesa secinājusi, ka Prasītājam savas kreditora tiesības bija jāizlieto līdz 2013.gada 1.janvārim.

Tiesa norādījusi un kā tiesas sēdē paskaidrojis Prasītāja pārstāvis, tad laika periodā no 2009.gada 28.novembra līdz 2014.gada 16.jūnijam, kad pret Atbildētāju ticis iesniegts pieteikums par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, nekādas citas darbības, kas saistītas ar Atbildētāja parāda piedziņu, no Prasītāja puses netika veiktas.

Tiesa atzinusi, ka Prasītāja prasījuma tiesības ir zaudējusi, jo lietā iestājies prasības noilgums.

Tiesa secinājusi, ka tas, ka Atbildētāja prasību nav apstrīdējusi sakarā ar noilgumu, nenozīmē, ka noilgums nepastāv.

Tiesa atzinusi, ka noilguma iestāšanās ir atsevišķs saistību izbeigšanās pamats, kas tiesai pārbaudāms neatkarīgi no tā vai atbildētājs to apstrīd vai nē.

Tiesa ņēmusi vērā, ka Atbildētāja izskatāmajā lietā ir atzīstama par patērētāju "Patērētāju tiesību aizsardzības likuma" 1.panta 3.punkta izpratnē, tātad par mazāk aizsargāto pusi.

Tiesa atzinusi, ka saistība izbeigusies sakarā ar noilgumu un prasījuma tiesību neesamību, kas ir pietiekams, patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, un spriedumā netiek dots vērtējums prasībā norādītajiem apstākļiem un netiek vērtēti citi iesniegtie pierādījumi.

Tiesa atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā (lieta Nr.SKC-100/2010) konstatēto, ja, izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda vienīgi jautājums par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Spriedums pamatots uz likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 8., 12.pantu, KL 388., 389., 406.pantu, KL Pārejas noteikumu 16.pantu, CL 1893.,1896., 1902., 1905., 1906., 1910.pantu, "Patērētāju tiesību aizsardzības likuma" 1.panta 3.punktu

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis Prasītājs, pārsūdzot spriedumu daļā par apsaimniekošanas un komunālo pakalpojuma parāda par laika periodu no 2005.gada 30.augusta līdz 2009.gada 27.novembrim EUR 6158,06, nomaksātās valsts nodevas EUR 481,06 un tiesāšanās

izdevumu EUR 4,70 piedziņu no Atbildētājas, ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu EUR 4,60 piedziņu no Prasītāja, norādot, ka nepiekrīt pirmās instances tiesas spriedumam šādu iemeslu dēļ:

1) pamatojoties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, dzīvojamo māju /adrese/, turpina pārvaldīt Rīgas pilsētas pašvaldība, uzdodot dzīvojamās mājas pārvaldīšanas funkcijas īstenošanu "Rīgas namu pārvaldnieks" (pirms reorganizācijas Rīgas pašvaldības SIA "/Nosaukums A/", pirms tam Rīgas pašvaldības uzņēmums, bezpeļņas organizācija namu pārvalde "/Nosaukums A/"), uzskata, ka šā likumiska pienākuma pildīšana nav uzskatāma par komercdarījumu KL 388.panta izpratnē;

2) periodā, kad Atbildētājai bija īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu, bija spēkā likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 8.panta pirmā daļa, kas noteica, ka visu dzīvokļa īpašnieku pienākums ir piedalīties daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. Minētā likuma 12.panta pirmās daļas 4.punktā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, savukārt, 5.punktā noteikts, ka šajā pantā minētie pienākumi pildāmi neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības biedrs un vai ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu;

3) sūdzības iesniedzējs norādījis, ka lietā nav strīda par to, ka dzīvojamās mājas apsaimniekošanas un pārvaldīšanas līgums ar Atbildētāju nebija noslēgts, līdz ar to tiesiskās attiecības starp pusēm regulēja minētās 1995.gada 28.septembra likuma "Par dzīvokļa īpašumu" normas, un Atbildētājas saistība norēķināties par pakalpojumiem, kas saistīti ar viņai piederošā dzīvokļa īpašuma lietošanu, izriet no likuma, nevis no tiesiskā darījuma (t.sk. no komercdarījuma). Pirmās instances tiesa nepamatoti secinājusi, ka pušu saistība KL D daļas 388.panta izpratnē, ir komercdarījums. Nevarēja tikt piemērots trīs gadu noilgums, bet gan piemērojams CL 1895.pantā noteiktais noilgums 10 gadi;

4) norādīts, ka lietā iesniegti pietiekami pierādījumi, ar kuriem pierādīta Atbildētājas parāda saistība un Prasītāja prasījumu pamatotība. Atbildētāja nav iesniegusi tiesā iebildumus pret prasību.

Apelācijas sūdzībā lūgts apmierināt prasību pārsūdzētajā daļā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja pārstāvis tiesas sēdē uzturēja spēkā apelācijas sūdzību un prasību, ņemot vērā tajās izklāstītos apstākļus un argumentus.

Lūdza apmierināt prasību.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, apelācijas sūdzība izskatāma bez Atbildētājas piedalīšanās.

Tiesas kolēģija, iepazinusies ar lietas materiāliem, apelācijas sūdzības motīviem, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

Pirmās instances tiesas spriedums daļā par valsts nodevas EUR 286,51 apmērā atmaksu stājies likumīgā spēkā.

Kā redzams no rakstveida pierādījuma Prasītājs (pirms reorganizācijas Rīgas pašvaldības SIA "/Nosaukums A/", pirms tam Rīgas pašvaldības uzņēmums, bezpeļņas organizācija namu pārvalde "/Nosaukums A/")pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja /adrese/.

No Zemesgrāmatu nodalījuma redzams, ka Atbildētāja laika posmā no 2005.gada 30.augusta līdz 2009.gada 28.novembrim bijusi dzīvokļa Nr.48 īpašniece /adrese/ (lietas 13.lapa).

Kā redzams no lietas materiāliem, Atbildētāja maksājumus pilnā apmērā neveic laika posmā no 2005.gada 30.augusta līdz 2009.gada 28.novembrim, bet Prasītājs ar šādu situāciju ir samierinājies līdz 2014.gada 16.jūnijam, kad ir iesniedzis Kuldīgas rajona tiesā pieteikumu pret Atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Tiesas kolēģija, pārliecinājās par augšminēto faktu un konstatēja, ka ar Kuldīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2014.gada 1.jūlija lēmumu lietā Nr.3-12/0151 izbeigta tiesvedība pret Atbildētāju Prasītāja pieteikumā par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā EUR 7811,07 apmērā.

No šī lēmuma izriet, ka Atbildētāja ir tiesas dokumentus saņēmusi, jo tiesai paziņojusi, ka pieteikumu neatzīst.

Prasītājs 2015.gada 21.septembrī cēlis prasību Kuldīgas rajona tiesā par parāda piedziņu no Atbildētājas, 2015.gada 28.oktobrī prasības pieteikumu precizējis, nelūdzot piedzīt likumiskos procentus.

Lietā esošie pierādījumi apliecina to, ka Atbildētāja laika posmā no 2005.gada augusta līdz 2009.gada novembrim ir nodrošināta ar apsaimniekošanas pakalpojumu un nodrošināta ar komunālajiem pakalpojumiem: ūdeni, apkuri, u.c., taču, kā redzams no lietas materiālos esošā rakstveida pierādījuma, samaksu par to ir veikusi neregulāri un vien četrus maksājumus, parāds nav dzēsts, parāds uz 2009.gada 1.decembri ir Ls 4211,44 (EUR 5992,4) (lietas 45-46.lapa), Atbildētāja nav apstrīdējusi prasību ne pēc būtības, ne tās apmēru.

Lietā nodibināts, ka apsaimniekošanas līgums starp apsaimniekotāju un Atbildētāju nav noslēgts.

Atbildētājai saskaņā ar likuma "Par dzīvokļa īpašumu" (spēkā līdz 2010.gada 31.decembrim) 8. un 12.pantu ir pienākums segt nekustamā īpašuma uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumus, kā arī norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem.

Tiesas kolēģija uzskata, ka Prasītājs ir nepamatoti pieprasījis no Atbildētājas Ls 116,47 (EUR 165,72) apmērā maksu par apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem par 2009.gada decembra mēnesi, jo Atbildētājas īpašuma tiesības bija izbeigušās.

Izvērtējusi lietas apstākļus, tiesas kolēģija pievienojas apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem, ka pirmās instances tiesa nepamatoti piemērojusi KL paredzēto trīs gadu noilguma termiņu prasības celšanai.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā faktu, ka rēķini par apsaimniekošanu un komunālajiem maksājumiem tiek izrakstīti katru mēnesi un šajos rēķinos tiek uzrādīts arī nesamaksātais parāds, tātad katru mēnesi dzīvokļa īpašnieks saņem atgādinājumu par nesamaksāto parādu un noilguma aprēķināšana nevar notikt pēc KL, bet tas nosakāms pēc CL 1895.panta, un šajā tiesību normā noteiktais prasības noilgums - desmit gadi nav iestājies.

Apelācijas sūdzības lūguma daļā Prasītājs lūdzis piedzīt no Atbildētājas likumiskos procentus EUR 1837,88 apmērā, taču pirmajā instancē šāds prasījums precizētajā prasības pieteikumā (lietas 5.lapa) nav celts un apelācijas sūdzības tekstā nav atspoguļots un pamatots, līdz ar to apelācijas instancē nav apspriežams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 955,46 pirmās un apelācijas instances tiesās, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no Atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,54.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 430., 432., 434.pantiem tiesas kolēģija

n o s p r i e d a:

daļēji apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks".

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", reģ. Nr. 40103362321, parādu EUR 5992,40(pieci tūkstoši deviņi simti deviņdesmit divi *euro* un četrdesmit *centi*), tiesas izvedumus - valsts nodevu EUR

955,46(deviņi simti piecdesmit pieci *euro* un četrdesmit seši *centi*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70(četri *euro* un septiņdesmit *centi*), pārējā daļā prasību ***noraidīt***.

Atzīt tiesības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", reģ. Nr. 40103362321, saņemt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6%(seši procenti) gadā no nesamaksātā pamatparāda EUR 5992,40(pieci tūkstoši deviņi simti deviņdesmit divi *euro* un četrdesmit *centi*).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,54(septiņi *euro* un piecdesmit četri *centi*).

Noteikt /pers. E/ sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - **2016.gada 2.septembra** Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese B.Ķeire

Tiesnese A.Klaiše

Tiesnese L.Vēbere